

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XIV. Seipsum directè, & per se occidere nunquam licet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

contemptibilem reddit observantiam mandatorum Dei, ab eaque, quantum in se est, probos avertit, & improbos in improbitate sua confirmat.

CAPUT XIV.

Seipsum directè & per se occidere nunquam licet, nisi Deo jubente, vel specialiter inspirante.

156 **I**Ta S. Augustinus lib. 1. de Civit. Dei à c. 17. ad 28. S. Thomas q. 64. a. 5. aliique Patres ac Doctores passim omnes, contra Circumcelliones hereticos, & Petilianum Donatistam, quem S. Augustinus impugnat l. 2. contra litteras Petiliani c. 49.

Probatur 1°. quia præcepto, *Non occides*, generaliter prohibita est hominis occisio sine autoritate Dei. Seipsum verò occidere, est hominem occidere.

157 2°. Christus Joan. ult. dicens, *alius te cinget*, interprete Augustino tr. 51. in Joan. satis expressit, *non à seipso, sed ab alio debere occidi, qui vestigia sequitur Christi.*

158 3°. vita est quoddam donum divinitus homini attributum, & ejus potestati subjectum, qui occidit, & vivere facit. S. Thomas loco citato. *Et ideo quisquis seipsum vitam privat, in Deum peccat, sicut qui alienum servum interfectit, & qui sibi usurpat judicium de re sibi non commissa.* Itaque ad solum Deum pertinet hominis occisio, juxta illud, *Ego occidam*, &c. Et ideo qui absque Dei commissione & autoritate occidit, in jura Dei involat, Deoque injuriam facit. Deus autem nusquam homini dedisse legitur autoritatem occidendi seipsum. Nam, ut S. Augustinus dicit l. Civit. 20. *in sanctis canonicisque libris nusquam nobis divinitus præceptum permissumve reperiri potest, ut vel ipsius adipiscenda immortalitatis, vel ullius cavendi cavendive mali causâ, nobismetipsis necem inferamus.* Unde hoc dicimus (inquit c. 26.) *hoc asserimus, hoc modis omnibus approbamus, neminem sibi spontaneam mortem inferre debere, veluti fugiendo molestias corporales, ne incidat in perpetuas, neminem propter aliena peccata, ne hoc ipso incipiat habere gravissimum proprium, quem non polluebat alienum; neminem propter sua peccata præterita, propter quæ magis hæc vita opus est, ut possint penitendo sanari; neminem velut desiderio vite melioris, quæ post mortem speratur, quia reos sue mortis melior post mortem vita non suscipit.*

159 4°. sicut parricida eò scelerator est, quò propinquorem hominem necat; sic scelestissimus est sui ipsius peremptor: quia nemo est homini seipso propinquior. Ita arguit Augustinus l. de patientia. c. 13.

160 5°. "si de duobus, mare scilicet & femina dictum est, *Quod Deus conjunxit, homo non separet*; qui animam à corpore separat, laqueo se strangulando, æquam quæso veniam merebitur? ait Isidorus Pelusiota l. 5. epist. 287.

6°. propriâ manu petire, à communi omnium animalium natura discrepat (ait Josephus l. 3. de bello Judaico c. 14.) quippe nullum est animal, quod ex industria vel per se moriatur; siquidem naturæ lex universalissima, ut velit vivere, in omnibus sita est, Eandem rationem sic exprimit S. Thomas ubi supra: *Naturaliter qualibet res seipsum amat; & ad hoc pertinet, quòd qualibet res naturaliter conservat se in esse, & corruptivibus resistit quantum potest: & ideo quòd aliquis seipsum occidat, est contra inclinationem naturalem, & contra charitatem, quæ qualibet res seipsum debet diligere. Et ideo suspensus occisio semper est peccatum mortale, utpote contra naturalem legem, & contra charitatem, &c.*

Objicies 1°. Sampson Judic. 16. seipsum cum hostibus interemit, & Eleazarus 1. Machab. 6. & S. Apollonia seipsum in ignem injecit, & plures sanctæ femine fugiendo persecutores castitatis suæ, seipsas in flumen projecerunt, quas Ecclesia ut Martyres veneratur.

Respondeo, quòd omnes illi & illæ peccassent, si absque Dei jussu vel inspiratione id fecissent, prout Augustinus expressè dicit l. 1. de Civit. c. 21. & S. Bernardus l. de præcept. & disp. c. 7. & S. Thomas supra ad 4. addens quòd nec Ecclesia sanctas illas feminas ut Martyres coleret, nisi Deo auctore id fecisse crederet.

Objicies 2°. licitum est militibus navaliibus ignem injicere in pulverem tormentarium, conjiciendo se in mare, ne navis cum magno Reipublicæ damno in hostium potestatem veniat, sicut & suffodere turrim unde opprimendi sunt cum hostibus.

Respondeo id quidem concedi à Diana, Hurtado, & Tamburino l. 6. c. 2. §. 2. Sed non ab Augustino, Bernardo, & S. Thoma n. 162. relatis: aperte enim docent factum Sampsonis aliter excusari non posse quam per instinctum Spiritus sancti intus jubentis. Aliud est, si evadendi spes aliqua superesset, quia naufragii periculo pro salute & utilitate Reipublicæ se exponere possunt. Atin navis manentibus ignem admovere non licet, nec in mare ad certum naufragium se demerere. Aliàs rei essent suidicii. Similiter in bello suffodere non possunt turrim, cujus mole certò cum hostibus opprimendi sunt absque ulla spe evasionis. Est enim factum simillimum factò Sampsonis. Nec Eleazarus 1. Machab. 6. licuit se supponere elephantum, quem occidebat, absque simili instinctu Spiritus sancti, si certò crediderit se mole ipsius opprimendum, nec probabiliter evadere posse. Sed vel hoc probabiliter speravit, vel specialem S. Spiritus instinctum habuit, ut Sampson. Et ideo mitis ab Ambrosio laudibus effertur l. 1. officior. c. 40. quamvis à D. Gregorio 19. Moral. 13. arrogans vocetur.

Objicies 3°. si in valorem pudicitie suæ virgo aliter evadere nequeat, nisi se per fe-

nestram deiciendo, & occidendo, videtur id facere posse, ne concupiscentia igne succendatur, prout è turri præcipitare se posset, ne igne materiali consumeretur. Unde Hieronymus in cap. 1. Jonæ: *In persecutionibus (inquit) non licet propria perire manu, absque eo ubi casus periclitatur.* Et S. Ambrosius l. 3. de S. virginit. necnon in epist. 7. commendat Pelagiam, quæ seipsam occidit, ne castitas ipsius violaretur.

Respondeo negando suppositum: nunquam enim contingit, nec contingere potest, sic quemquam invadi concupiscentia igne, ut innocens evadere nequeat, nisi se occidendo. Unde Augustinus l. 1. de Civit. Dei c. 25. proposito sibi casu qui obicitur, in quo videbatur, quod non jam propter alienum, sed propter suum peccatum, anequam hoc quisquam committat, se debet occidere. Respondet, non esse perpetrandum suicidium, ne fortè postea cadat in adulterium: quia si tantum dominatur iniquitas, ut non innocentia, sed potius peccata eligantur, satius est incertum de futuro adulterium, quam certum de presenti suicidium.

Enimverò si licitum esset suicidium, propter pericula peccatorum futurorum, potius (inquit c. 27.) hortandi essent homines tunc se interficere, cum lavacro sanctæ regenerationis abluti, universorum remissionem acceperunt peccatorum. Tunc enim tempus est cavendi omnia futura peccata, cum omnia sunt deleta præterita: quod si morte spontaneâ rectè fit, cur non tunc potissimum fit?

165 Nec contrarius est Hieronymus, cujus de eo sententia refertur can. non est 23. q. 5. Quia, ut ibi Glossa ait, *ly absque ibi non sumitur exclusivè, sed inclusivè, sicut cum dicitur in Canticis: pulchra sunt gena tua, absque eo quod intrinsecus later.* Vel certè Hieronymus casum illum excipit, non quia tunc sine speciali Dei instinctu vel jussione id liceat, sed quia licet, dum adest, prout adfuit sanctæ Pelagiæ, aliisque sanctis feminis. Sed tunc necesse est ut id Deus se jubere, vel concedere sine ullis ambagibus intimet, prout loquitur Augustinus 1. Civit. 26. Debet enim de divina constare jussione, vel concessione. Propter quod subdit: *Qui ergo audit non licere se occidere, faciat si jussit, cujus non licet jussa contemnere, tantummodo videat, utrum divina jussio nullo modo incerto.*

166 Objicies 4°. quid si Antonia tam periculose sollicitetur ad turpia, ut nisi seipsam interficiat, certo certius sciat se consensuram, v. g. quia scit Deum sibi denegaturum auxilia efficacia, quibus negatis infallibiliter succumbet? Quidni tunc poterit suâ manu mori, potius quam scædari, ait Caramuel.

Respondeo certò scire non posse se consensuram, nisi consentire liberè velit, nec posse aliud scire, aut præscire, nisi quòd in omni casu per ipsam stabit non consentire, suæque voluntati ac malitiæ tribuetur, si consentiat. De divino ergo semper confidere debet adju-

torio, cui si fideliter cooperari voluerit, non succumbet. *Fidelis enim Deus, qui non patitur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione profectum, nisi peccatos steterit. Absit enim à mente christiana (inquit Augustinus c. 25.) que in Deo suo fides, in eoque spe posita, ejus adjutorio nititur; absit, inquam, ut mens talis quibuslibet carnis voluptatibus ad consensum turpitudinis cedat.*

Objicies 5°. exemplum cujusdam Religiosi, qui (ut Caramuel narrat Theol. fundam. num. 1167.) cum sanctè vivere vellent, & peccare soletet, rædio sui affectus, cum post generalem confessionem, Missæque celebrationem, ad cellam reversus, re Deo commendatâ, Biblia aperuisset, animo præstandi quod ibi inveniret, incidit in verba illa Job. 7. *Suspendium elegit anima mea*, quæ accipiens pro signo divinæ voluntatis, laqueo se suspendit; in fluvium deinde projectus, & in vicino pago sepultus, pagum à cæli inclementia (cui prius erat obnoxius) imposterum mirè servavit, miraculum inclamantibus rusticis, ejusque sepulchrum multo flore coronantibus.

Respondeo fabulam esse, nisi internus instinctus Spiritus sancti intervenerit, prout in factò Sampsonis. Quod parum credibile est, nec absque cogenti necessitate præsumendum. Neque enim Religiosus ille potuit, nisi tentando Deum, verba illa accipere pro signo divinæ voluntatis.

CAPUT XIV.

Ne publicâ quidem auctoritate, sive jubente Judice, potest malefactor seipsum interficere.

Et communis contra Joannem Pontium, 168 Edicatum, & Tamburinum proximè relatum num. 6. ubi dicit, quòd *justè damnatus ut fame pereat, potest oblatum cibum respuere.* Et §. 1. n. 5. de damnato ad pereundum veneno dicit, quòd *licitè venenum, propinante ministro, aperto ore sumit, deglutitque.*

Sed in contrarium est S. Thomas q. 69. a. 169 4. ad 2. dicens: *Nullus ira condemnatur, quòd ipse sibi inferat mortem, sed quòd ipse mortem patiatur. Et idèò non tenetur facere id unde mors sequatur; quòd est manere in loco, unde ducatur ad mortem. Tenetur tamen non resistere agenti, quin patiatur id quòd justum est eum pati. Sicut etiam si aliquis sit condemnatus, ut fame moriatur, non peccat, si cibum sibi oculicè ministratum sumat: quia non sumere, esset seipsum occidere. Quæ postrema verba probant taliter condemnatum non modò posse, sed & teneri cibum sibi oblatum sumere: quia citra specialem Dei impulsam nemini licitum est seipsum occidere. Cum ergo non sumere, sit seipsum occidere, talis juxta S. Thomam eodem jure tenetur oblatum cibum sumere, quo tenetur seipsum non occidere.*

Atque hinc assertio nostra probatur sic: homo tenetur conservare vitam suam, quando- 170 cumque licitè potest. Atqui ille licitè potest,